

ประโยค ป.๓.๘
แต่ง ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๓๓

โดยที่พระภิกษุสงฆ์ได้นามว่า สมณะ แปลว่า ผู้สงบ ได้นามว่า บรรพชิต แปลว่า ผู้เว้นกิจกรรมอันเศร้าหมองมีโทษ สมควรเป็นผู้สังวรระวังการกระทำของตน ให้เป็นไปแต่ในทางสงบปราศจากโทษทั้งแก่ตนทั้งแก่หมู่คณะ ด้วยเหตุนี้ พระบรมศาสดา จึงทรงบัญญัติสิกขาบท ห้ามภิกษุสงฆ์มิให้ประพฤตินอกทางของสมณบรรพชิต ทรงปรับโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนละเมิด ในการที่บ้านเมืองมีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเข้าเป็นสมาชิก แห่งสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นธุรกิจฝ่ายบ้านเมือง เป็นหน้าที่ของฆราวาสผู้มีสิทธิตามกฎหมายโดยเฉพาะ มิใช่หน้าที่ของพระภิกษุสามเณรผู้อยู่นอกเหนือการเมือง ไม่มีสิทธิ ลงคะแนนเลือกตั้ง ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง แม้ผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรแล้ว หากบวชเป็นภิกษุสามเณรในพระพุทธศาสนา ก็ขาดจากสมาชิกภาพแห่ง สภาผู้แทนราษฎรทันที ข้อนี้แสดงว่า ความเป็นพระภิกษุสามเณร ไม่ควรแก่การเมือง โดยประการทั้งปวง

การที่พระภิกษุสามเณรเข้าไปเกี่ยวข้องสนับสนุนการเลือกตั้งบุคคลใด ๆ เพื่อ เป็นสมาชิกแห่งสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาล เป็นต้น ย่อมเป็นการประพฤตินิด วิสัยของสมณบรรพชิตนำความเสื่อมเสียมาสู่ตนเองและหมู่คณะตลอดถึงพระศาสนา เป็น ที่ติเตียนของสาธุชนทั้งในและนอก พระศาสนา เพราะสมณบรรพชิตสมควรวางตน เป็นกลาง ทำจิตให้กว้างขวาง ด้วยเมตตาทั่วไปแก่ชนทั้งปวง ผู้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา โดยไม่เลือกหน้า ในตำแหน่งที่มีผู้แข่งขันช่วงชิงกันมากคน พระภิกษุสามเณรเข้าช่วย ให้ผู้ใดได้ ย่อมเป็นที่พอใจของผู้นั้น แต่ผู้ที่ไม่ได้อีกเป็นจำนวนมาก กับพวกห้อง ย่อมไม่พอใจ เสื่อมความเคารพนับถือ

ความเป็นอยู่ของพระสงฆ์ และความดำรงอยู่แห่งพระศาสนาขึ้นอยู่กับความเคารพนับถือของประชาชน พระภิกษุสามเณรจึงควรทำตนให้เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนทั่วไป ไม่ควรทำตัวให้เป็นพวกเป็นฝ่ายของผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งจะทำให้ชนทั้งหลายเห็นว่า ไม่ตั้งอยู่ในธรรม เกิดความเบื่อกันภัยคลายความเคารพนับถือและติเตียนต่าง ๆ ดังเคยมีตัวอย่างปรากฏมาแล้วมากมาย

เพื่อสงวนและเชิดชูพระภิกษุสงฆ์ ให้ตั้งอยู่ในฐานะอันน่าเคารพนับถือ ไม่เป็นที่ดูหมิ่นติเตียนของมหาชน และป้องกันความเสื่อมเสียของคณะสงฆ์และพระศาสนา อันมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้ดำรงรักษาไว้เช่นเดียวกับบูรพาจารย์ได้เคยปฏิบัติมา จึงออกคำสั่งมหาเถรสมาคมไว้ เพื่อให้พระภิกษุสามเณรถือปฏิบัติต่อไป ฯ

—◆—
ให้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที

เฉลย ประโยค ป.ธ.๙

แต่ง ไทยเป็นมคอ

พ.ศ. ๒๕๓๓

อิมสมิ หิ พุทธสาสนเน ภิกขุ สัพพาทุสลาณี สมเอว จรณคณเณ สมณาคี
 กิเลสมลानนญจ ปัพพชานคณเณ ปัพพชิตาติ วุจเจอร์, ตสมมา เตเหว อุตตโน อุตตโน กาเยน
 วาจาเย อุต เจตสา กมมํ อุตตโน เจว ปเรสญจ อุตตาย หิตาย สุชาย อนวชฺชเว
 สนฺติมคฺเคเยว อุปฺปมาเทเน สมฺปาเทตพฺพํ ฯ ๑ เตเนว พุทฺโธ ภควา สวากานํ ภิกขุณฺ
 ฺอุปฺปตฺตจริยาเย นิวารณคตฺตยา สิภฺขาปทํ ปณฺณเปเนโต โย ปน ภิกขุ ฺอุปฺปตฺตกิริยํ จเรเยย ตสฺส
 พุกฺกฏาปตฺตตีติ เอวมาทินา นเยน ปณฺณเปสิ ฯ ๑ ฏฺฐวาสิ จ ฏฺฐสกาย ฏฺฐปฺปสาสโนปาย-
 กรณคตฺตยา อุตตโน อุตตโน ชุรคฺคาหเก ปวีจिनเยยฺยํ อเยเมว ฏฺฐปฺปสาสโนปายो โหติ
 นีติปณฺณคตฺตยา จ คหฺภูจฺฉานํเยว ภาโร, โน ปน ภิกขุสามเณรานํ ฯ ๑ เต หิ พุทธสาสนเน
 ภิกขุสามเณรา นีติปณฺณคตฺตยา ฏฺฐปฺปสาสโนปายโต มุจฺจนติ, อุตตโน อุตตโน
 ชุรคฺคาหกานํ ปวีจिनเน ลกฺขํ อนุปฺปาทํ อุตตานนฺจ ฏฺฐวาสิณํ ชุรคฺคาหกํ กตฺวา นิยฺยาเทตฺ
 เนว สกฺโกนฺติ ฯ ๑ ๒ จ คหฺภูจฺฉา ฏฺฐสกาย ฏฺฐปฺปสาสโนปายกรณคตฺตยา ฏฺฐวาสิณํ
 ชุรคฺคาหกา อเหสฺสุ, เตสุ เจ โย โกจิ พุทธสาสนเน ภิกขุปัพพชฺชํ วา สามเณรปัพพชฺชํ วา
 ปัพพชเยเยย, ตสฺเสว ฏฺฐสกาย ฏฺฐปฺปสาสโนปายกรณคตฺตยา ฏฺฐวาสิณํ ชุรคฺคาหกาโว
 ฺอุปฺปจฺฉิขฺชติเยว ฯ ๑ เอวเมตฺถ ทฏฺฐพฺพํ พุทธสาสนเน ภิกขุภาโว วา สามเณรภาโว วา เนว
 สพฺเพเน สพฺพํ ฏฺฐปฺปสาสโนปายสฺสารโห โหตีติ ฯ ๑

พุทฺธสาสนเน ปน ภิกขุสามเณรานมณฺณคโร ยงฺกณฺจि ปุคฺคลํ ฏฺฐสกาเทสฺपाल-
 สภาทีสุ ปสาสโนปายกรณคตฺตยา ฏฺฐวาสิณํ ชุรคฺคาหกํ กาคฺตุํ ปวีจिनเน พลมฺนุพฺรุเหเยย,
 อเยเมวสฺส พุทธสาสนเน สมณานํ อวิสโย โหติ อุตตโน ภิกขุสงฺฆสฺส พุทธสาสนสฺส
 จาทินวาวโห พุทธสาสนเน เจว พาหิรลทฺธิยา จ สาธฺฐิ ครหิตพฺโพ ตสมมา ปัพพชิตหิ
 สพฺเพเหว ตตฺตรมฺชฺชตฺตตฺตยา สมณนาคเตหิ มุโขโลกนฺสฺสาภาเวเน จ พุทธสาสนูปมุกฺกานํ
 สพฺพชนานํ อนนฺทิสฺสผรณาย เมตฺตยาเยย สหคตฺตจิตฺเตหิ ภวิตพฺพํ ฯ ๑ ภิกขุ วา สามเณโร วา
 ยํ ชานนฺตรํ สมพฺพุเลหิ มนุสฺเสหิ ยุกคฺคาหํ กตฺวา คณฺหิตพฺพํ, ตสฺส ปฏฺฐิลาภาย ยํ ปุคฺคลํ

สมปาเทยย ตสเสว ปีโย เจวสส มนาโป จ เย ปน ตัม ชานนตรี นาลกีสุ เตสั
 ฆาตกานณจ อปปีโย เจวสส อมนาโป จ, เนว เตสั ปสาทนีโย ฯ

ภิกขุสงฆโมหิ พุทธศาสนณจ พุทธศาสนิกานัม ปสาทมาคम्म ตัญจนติ ตสฺมา
 ภิกขุสามเณเรหิ สพุเพหเว อคฺตา มหาชนสฺส ปีโย เจว มนาโป จ รกฺขิตพุโพ เนว ยสฺส
 กสฺสจฺจ ปกฺขภูโต กาทพุโพ ฯ อิจฺเจตัม กุสลัม, โน เจ มนุสฺสา อธम्मิกา อิเมติ อวมนฺเณยฺยํ
 อสฺสทธา หุตฺวา นปฺปสีเทยฺยํ นานปฺปการเอหิ จ ครเหยฺยํ ฯ นิตฺตสนานิ เจตฺถ
 ภูตปฺพุพอนเนกวตฺถุนีติ ฯ

อาณตฺติวจนณฺหิ ภิกขุสงฺฆสฺส มหาชนสฺส คุรุจฺฉานียฺจฺฉาเน คุตฺตียา ปคฺคหาย
 ภิกขุสงฺฆสฺส ยณจ พุทธสาสนัม ปุพฺพาทฺตริเยหิ วยิ ภิกขุสงฺฆเณ รกฺขิตพุพัม โคเปตพุพัม, ตสฺเสว
 อุปฺปชฺชมานสฺส อาทีนวสฺส ปฏฺวิพาทฺตถาย ปเวทิตฺตมิทํ ทยฺยเทเส สงฺฆราชาปฺปมุเขหิ
 มหาเถเรหิ สงฺฆกิจฺจการเกหิ อายตี ภิกขุสามเณรานัม ทิฏฺฐาณฺคุตฺติกาวยิ ฯ

สนามหลวงแผนกบาลี

แต่ง.